

Saaremaa biometaani infopäev

Kuressaare, 15.11.2013

- 15.00-15.20 **Avasõnad**
Kaido Kaasik, Saare maavanem
Andi Saagpakk, Saaremaa Ettevõtjate Liidu juhatuse esimees
Kalle Kukk, Eleringi strateegiajuht
- 15.20-15.50 **Biometaani kasutamise avalikud hüved**
Ahto Oja, biometaani ekspert, OÜ Mõnus Minek
- 15.50-16.10 **Biometaani tootmise ressursid Saaremaal loomafarmide ja toiduainetetööstuse biolagunevate jäätme baasil**
Peep Pitk, Tallinna Tehnikaülikooli keskkonnabiotehnoloogia doktorant
- 16.10-16.30 **KIK-i ja EL rahade kasutamise võimalused, vaatega perioodi 2014-2020**
Keskkonnainvesteeringute Keskus
- 16.30-16.40 **Kohvipaus**

- 16.40-17.00 **Gaasilised kütused Tartu linnatranspordis**
Jaanus Tamm, Tartu Linnavalitsuse projektijuht
- 17.00-17.15 **Veeldatud maagaasi (LNG) kasutamine, seadmed ja transport**
Arvo Kaasik, AS Eesti AGA rakendusosakonna juht
- 17.15-17.30 **Saaremaa gasifitseerimine**
Janek Parkman, JetGas OÜ tegevjuht
- 17.30-..... **Diskussioon**

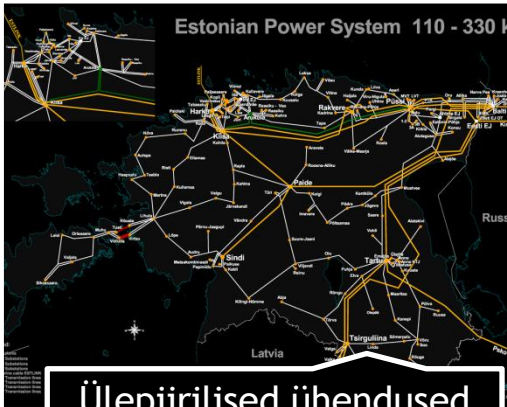
110-330 kV liinid

5227 km kõrgepinge õhu- ja kaabelliine

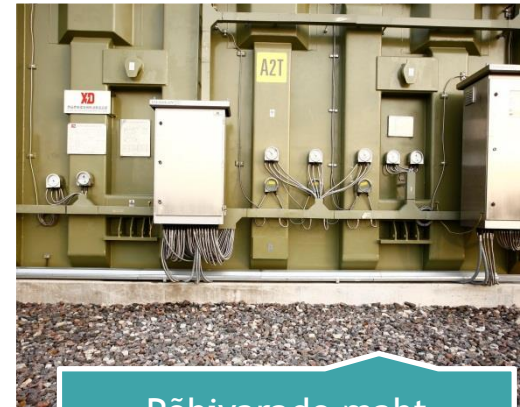
146 alajaama

Ülepiirilised ühendused
Soome, Läti ja
Venemaaga

146 töötajat

Põhivarade maht
ca 600 mln€

Eleringi põhivastutus: varustuskindlus

(*Security of Supply*)

Kvaliteetne ja
töökindel
elektrivõrk

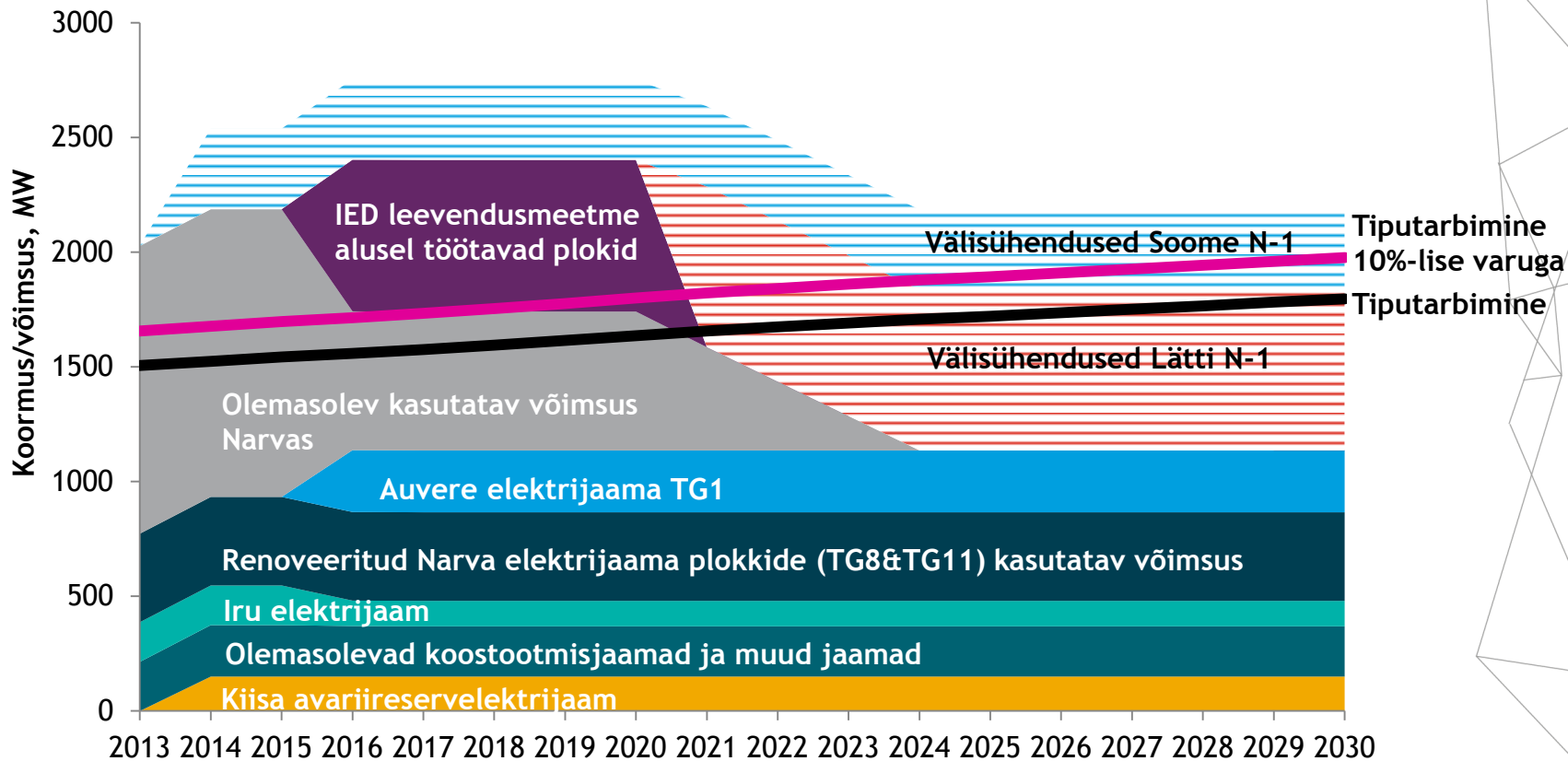
Piisavate
tootmisvõimsuste
ligipääs võrgule

Hästi toimiv
elektriturg

- Tootmisvõimsuste piisavus (*Generation Adequacy*) - rohkem tootjaid, erinevate allikate põhiselt. Tootmisvõimsuste raport.
- Võrguühenduste piisavus/talituskindlus, (*Grid/System Reliability*) - sisemine võrk, riikidevahelised ühendused. Läbilaskevõime raport.
- Regionaalne elektriturg kui varustuskindluse nurgakivi. Varustuskindlus tuleb tagada tuginedes turu põhimõtetele.

Elektritootmine koos välisühenduste kasutamise võimalusega aastani 2030

Varustuskindlus N-1-1 olukorras

- Elektrisüsteemi kaks suurimat elementi, EstLink 2 ja Eesti-Läti kolmas ühendus, on tööst väljas (hooldus+avariid)
- Lisaks tootmisvõimsustele on olemas impordivõimalus Lätist 750MW ulatuses ning Soomest 350MW ulatuses

Eleringi eesmärgid teadus- ja arendustegevuse korraldamisel

- Aidata kaasa energia varustuskindluse tagamiseks läbi rakendusuringute ja tootearenduse teostamise
- Panustada enam rahalist ja inimressurssi teadus- ja arendustegevusse
- Suurendada teadlikkust energeetika sõlmküsimustest

Elering on alates 2012. aastast koostanud iga-aastaselt teadus- ja arendustegevuse plaani ning selle juurde eelarve.

Energeetika kompetentsikeskus

Kompetentsikeskus tähendab meie jaoks:

- koostöös partneritega Eleringi uuringute plaani ellu viimist;
- osalemist rahvusvahelistes teadus- ja arendustegevuse projektides;
- sisemise pädevuse tõstmist laiemalt energiamajanduse küsimustes, sealhulgas maagaasi valdkonnas;
- energeetikaalase hariduse edendamist läbi Eleringi stipendiumide ja praktikaprogrammi;
- iga-aastase energeetika varustuskindluse aastaseminari korraldamist;
- Eleringi toimetiste sarja arendamist.

Lähiaja peamised uurimissuunad

Lähiaja peamised uurimissuunad:

- tarkvõrgu projektid (tarbimise juhtimine, elektertransport, WAMPAC)
- Kesk-Euroopa sagedusalaga ühinemise uuringud, Venemaast lahti ühendamise uuringud
- varustuskindluse (n-1) uus kontseptsioon, sh Lääne-Eesti saarte varustuskindlus
- energiaturgude modelleerimise alase võimekkuse tõstmine, energeetika pikaajaliste arengustsenaariumide modelleerimine
- gaasisektori arendamine - Balti-Soome harmoniseeritud gaasiturg, maagaasi laialdasem kasutamine, *power-to-gas*

Elering kui elektri ja gaasi ühendüsteemihaldur

- **Suund ühendamisele mitmetes EL riikides**
 - seni suurimaks takistuseks erisused omandisuhetes
 - täna töötab edukalt Taanis, UK-s, Portugalis
- **Ühendamise peamised argumendid**
 - Ettevõtte väärtuse kasvatamine
 - Avalik huvi:
 - » kriitiliste kompetentside ühiskasutus (turukorraldus etc)
 - » võrkude ühisplaneerimine, juhtimine,
 - » suurem võimekus rahvusvaheliseks ja riigiga koostööks
 - Kuluefektiivsus ja ressursside tõhusam kasutamine
- **Ühendamine sobiv väikestele riikidele. Sünergia alandab nii elektri kui gaasi võrgutasusid.**

Gaasituru arendamise eeldused

- Mitu tarnijat - Gazpromi hinnamonopoli lõhkumine.
- Mitu tarneaahelat - juurdepääsu loomine globaalsele gaasiturule. Regionaalne gaasiinfrastruktuuri pakett: BalticConnector, regionaalne LNG, Lit-Pol link.
- Gazpromist sõltumatu gaasi põhivõrguhaldur.
- Riigi võime kontrollida gaasituru arengut nii regulaatori kui põhivõrgu kaudu.
- „Kana-muna dilemma“ järk-järguline lahendamine gaasi nõudluse ja pakkumise arendamisel Eestis.